

Asia: VN/26268/2022-MMM-189

Lausuntopyyntö luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuopion kaupungin lausunto pykälään 4 C:

On hyvä, että tiukennetaan kuntien omistuksessa olevan omaisuuden vesihuolto-omaisuuden myyntiä. Pykälässä on kuitenkin esitetty, että kunta tai kunnan omistuksessa tai kirjapitolain mukainen kunnan määräysvallassa oleva vesihuoltolaitos tai tukkuvesiyhtiö eivät saa myydä tai millään muulla tavoin luovuttaa omistustaan vesihuolto-omaisuudesta muulle kuin kunnalle tai kunnan omistuksessa olevalle laitokselle.

Näin tiukasti kirjoitettu pykälä voi johtaa kestävämpiin ratkaisuihin myös kunnan järjestämisvelvollisuuden näkökulmasta. Kunnan omistaman vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tai verkoston alueella voi toisen vesihuoltolaitoksen, yhtymän, osuuskunnan tai

yhtiön omistamaa verkostoa sekä asiakkuuksia. Tällöin vesihuoltokokonaisuus ei ole tarkoituksenmukainen ja johtaa haasteisiin sekä laitosten että asiakkaiden näkökulmasta.

Näissä tapauksissa kunnan omistaman tai määräysvallassa olevan vesihuoltolaitoksen tulisi

jatkossakin pystyä luovuttamaan omaisuuttaan esim. asiakasomisteiselle vesihuoltolaitokselle tai päinvastoin esim. nollahintaan. Edellytyksenä tulisi olla, että

verkostot ovat tosiasiallisesti toisissa kiinni tai että siitä muodostuu tarkoituksenmukainen

kokonaisuus. Nykyisin verkostot voivat olla ristikkäisiä/rinnakkaisia, tai pumppaamot ja

paineenkorotusasemat ovat toisen laitoksen tai asiakkuudet voivat olla täysin sekaisin.

Verkostossa voi olla yhtymiä, osuuskuntia tai yhtiöitä.

Usein valtion vesihuoltotyönä tekemän linjan omistaa kunta/kunnat, mutta runkovesijohdosta voi lähteä asiakasomisteisen vesihuoltolaitoksen jakelujohdot, joihin

vesiosuuskunnan asiakkaat ovat liittyneet. Voi olla myös tilanteita, joissa kunnan omistaman laitoksen ympärille on muodostunut muutaman kiinteistönomistajan muodostamia yhtymiä tai vesihuoltolaitoksia, joilla ei ole tosiasiallisia toimintaedellytyksiä vesihuollon hoitamiseen. Näiden omaisuuden siirtäminen kunnan laitoksen omaisuudeksi

voisi olla tarkoituksenmukaisinta. Pykälän liiallinen tiukentaminen tekee tarkoituksenmukaisen vesihuoltokokonaisuuden mahdolliseksi. Pykälässä on myös esitetty, että kunnan omistuksessa tai kirjanpitolain mukainen kunnan määräysvallassa oleva vesihuoltolaitos tai tukkuvesihuoltolaitos saa ottaa käyttöön vain omistuksessaan olevaa uutta vesihuolto-omaisuutta.

Lisäksi kunnalle tulee antaa oikeus ostaa tai ottaa haltuunsa/omistukseensa, jos käytössä

olevalle vesihuolto-omaisuudelle ei tiedetä omistajaa. Tällaisia tilanteita on mm. Kuopiossa

Tahkovuoren alueella, jossa vesihuoltoinfran on rakentaneet yksityiset toimijat, mutta

toiminta-alue ja vesihuoltoasiakkaat ovat kunnan määräysvallassa olevalla vesihuoltolaitoksella. Kun putkien omistusta ei kaikilta osin tiedetä, voivat kiinteistöjen

osalta liittämiskohdat verkostoihin olla vesihuoltolain vastaisia, kun ne on määritelty

kunnan määräysvallassa olevaan vesihuoltolinjaan. Kunnan omistaman tai kunnan

määräysvallassa olevan vesihuoltolaitoksen tulee jatkossa saada ottaa omistukseensa ja

käyttöön myös vanhaa vesihuolto-omaisuutta, esim. matkailukeskusten vesihuolto-omaisuus tai yhtymien, asiakasomisteisten vesihuoltolaitosten tai yhtiöiden omaisuus. Omaisuuden arvo tulisi määritellä omakustannehintaiseksi.

Räsänen Ari

Kuopion kaupunki, kaupunkisuunnittelupalvelut - Kaupunkiympäristön palveluealue/apulaiskaupunginjohtaja